

Fembøring

åpen seilbåt med råseil og toppseil

Fembøring er en nordnorsk tradisjonsbåt som ble bygget for fiske med torskegarn eller skreigarn, og er den aller største av nordlandsbåtene.

De første fembøringene ble bygget på slutten av 1700-tallet og var mellom 10,6 og 11,6 meter lange, hadde seks rom og et mannskap på seks. Fembøringene bygget etter den nordnorske båtreformen

rundt 1860, også kalt storfembøring, er vanligvis mellom 13 og 13,9 meter lange, hadde syv rom og et mannskap på seks eller syv.

Fembøringen kjennes blant annet igjen på den karakteristiske løftingen akter, en slags kahytt som kunne brukes til ly og overnatting når man seilte til og fra de store fiskeriene. Løftingen ble satt på land

under selve fisket. Mange åtteringer hadde også løfting.

Navnet fembøring

Det er uklart hva benevnelsen fembøring kommer av. De andre nordlandsbåtene har navn som viser til antall årer (åtring, seksring), tolleganger (tororing, treroring) eller rom (toromsbåt, treromsbåt) båten har.

Jekt

seilbåt med liten kahytt for 1–2 mann

Jekt er et tradisjonelt fraktfartøy som ble bygget og brukt langs kysten av Norge fra Nord-Troms til Hardanger fra middelalderen og fram til et stykke ut på 1900-tallet. Jekta er et åpent fartøy uten dekk, den er klinkbygget og plattgattet, og seiles med råseil. De eldste og minste jektene var rundt 30 fot lange, de seneste

og største var over 70 fot.

Jektefarten mellom Nord-Norge og Bergen var i flere hundre år ryggraden i Norges viktigste handel og inntektskilde: eksport av fisk og fiskeprodukter til utlandet. Jektene fraktet tørrfisk (senere klippfisk) og andre varer fra Nord-Norge til Bergen, og korn, hamp og andre viktige varer nordover

igjen. Jektene på Vestlandet og Trøndelag fraktet gods rundt i fjordene i tillegg til ved og andre varer til Bergen og Trondheim. Jektene ble først og fremst eid av velstående bønder, gjerne den rikeste i hver bygd, og fiskerbøndene i bygda stod sammen om å drifta. Noen velstående handelsmenn og prester eide også jekter.

Bilder Fembøring eller skal vi bruke maleriene fra sidene foran ?

